

Експертний висновок
Міністерства фінансів України до законопроекту
згідно зі статтею 27 Бюджетного кодексу України

1. Назва законопроекту

Проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» щодо забезпечення оздоровлення та відпочинку дітей, які потребують особливої уваги та підтримки» (реєстраційний № 3819 від 09.07.2020), внесений народними депутатами України Дмитрієвою О. О., Крульком І. І., Трухіним О. М. та іншими.

2. Завдання законопроекту

Законопроектом пропонується внести зміни до додатків 1, 3 Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік», якими передбачається запровадити в складі видатків Мінсоцполітики нову бюджетну програму за КПКВК 2501460 «Оздоровлення і відпочинок дітей, які потребують особливої уваги та підтримки, в дитячих закладах оздоровлення та відпочинку вищої категорії, які розташовані в гірських районах (районах, в яких розташовані населені пункти віднесені до категорії гірських) Закарпатської, Івано-Франківської та Львівської областей, на узбережжі Чорного і Азовського морів» в обсязі 180 млн грн за рахунок збільшення показника доходів з податку на додану вартість з вироблених в Україні товарів (робіт, послуг) з урахуванням бюджетного відшкодування.

3. Оцінка впливу на показники бюджетів

Реалізація положень законопроекту не потребуватиме додаткових коштів з державного бюджету.

4. Вартісна величина впливу на показники бюджетів

Відповідно до законопроекту покриття додаткових витрат, пов'язаних із передбаченням нової бюджетної програми, буде здійснюватися за рахунок збільшення обсягу надходжень від сплати податку на додану вартість з вироблених в Україні товарів (робіт, послуг) з урахуванням бюджетного відшкодування.

Разом з цим, не зважаючи на перевиконання розпису надходжень вищезазначеного податку за підсумками січня – червня, розпис надходжень в цілому до загального фонду державного бюджету за підсумками січня – червня не виконано на 38,4 млрд гривень.

5. Пропозиції щодо можливостей фінансового забезпечення у відповідному бюджетному періоді законопроекту у разі його прийняття

Реалізація положень законопроекту буде здійснюватися в межах наявних фінансових ресурсів.

6. Пропозиції щодо відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини

1. Законопроект не узгоджується з вимогами статті 52 Бюджетного кодексу України (далі – Кодекс), якою визначено порядок внесення змін до закону про Державний бюджет України.

Зокрема, зміни до закону про Державний бюджет України можуть вноситися у разі перевиконання за підсумками трьох кварталів надходжень Державного бюджету України, врахованих у розписі Державного бюджету України на відповідний період, більше ніж на 15 відсотків відповідно до частини першої статті 53 цього Кодексу.

Відповідно до статті 53 Кодексу факт перевиконання надходжень державного бюджету визнається на підставі офіційних висновків Рахункової палати та Міністерства фінансів України щодо виконання Державного бюджету України за підсумками трьох кварталів у разі перевищення показників надходжень державного бюджету, врахованих у розписі державного бюджету на відповідний період, більше ніж на 15 відсотків. Такі висновки подаються Верховній Раді України до 15 жовтня поточного року.

Однак, не зважаючи на перевиконання розпису надходжень вищезазначеного податку за підсумками січня – червня розпис надходжень у цілому до загального фонду державного бюджету за підсумками січня – червня не виконано на 38,4 млрд гривень.

2. З метою запобігання поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, на всій території України запроваджено ряд карантинних заходів, на період дії яких заборонено діяльність дитячих закладів оздоровлення та відпочинку (постанова Кабінету Міністрів України від 20.05.2020 № 392).

За таких умов існує ризик щодо невикористання до кінця поточного бюджетного періоду у повному обсязі коштів нової бюджетної програми.

3. Реалізація законопроекту призведе до встановлення преференцій для закладів оздоровлення та відпочинку дітей окремих регіонів, не дозволить забезпечити конкурентне середовище під час надання послуг з оздоровлення та відпочинку дітей закладами інших регіонів і, відтак, призведе до порушень одного із основних принципів бюджетної системи – принципу справедливості і неупередженості щодо розподілу суспільного багатства між громадянами і територіальними громадами.

Крім того, Господарським кодексом України заборонено встановлення будь-яких преференцій для суб'єктів господарювання.

4. На сьогодні відповідно до законодавства закупівля путівок для оздоровлення та відпочинку дітей здійснюється лише у двох державних дитячих центрів «Артек» і «Молода гвардія».

Виходячи із суті нової бюджетної програми, діти будуть оздоровлюватись у закладах 8 регіонів (Донецька, Закарпатська, Запорізька, Івано-Франківська, Львівська, Миколаївська, Одеська та Херсонська області), в яких функціонує 41 заклад вищої категорії, з яких 28 закладів – приватної форми власності.

Оскільки нова бюджетна програма не містить будь-яких обмежень щодо закупівлі путівок лише у закладів державного сектору, реалізація законопроекту призведе до розвитку та стимулювання діяльності закладів приватного сектору, без відповідної підтримки закладів державної та комунальної форми.

5. У Державному бюджеті України на 2020 рік в складі видатків Мінсоцполітики передбачено бюджетну програму за КПКВК 2501450

«Оздоровлення та відпочинок дітей, які потребують особливої уваги та підтримки, в дитячих оздоровчих таборах МДЦ «Артек» і ДЦ «Молода гвардія» у сумі 221,3 млн грн, кошти якої спрямовуються на придбання путівок для оздоровлення та відпочинку дітей, які потребують особливої уваги та підтримки.

Передбачення в державному бюджеті нової бюджетної програми для оздоровлення дітей тієї ж категорії, призведе до здійснення видатків у межах одного головного розпорядника на одну і туж мету за двома бюджетними програмами, і, як наслідок, спричинить порушення бюджетного законодавства щодо запровадження програмно-цільового методу, розпорощення та неефективного використання бюджетних коштів.

Наприклад, путівки до дитячого центру «Молода гвардія», який розташований на узбережжі Чорного моря, зможуть придбаватись як за діючою бюджетною програмою, так і за новою, що призведе до задвоєння видатків.

6. Відповідно до статті 87 Кодексу з державного бюджету здійснюються видатки на державні програми і заходи стосовно дітей, молоді, жінок, сім'ї.

Статтею 25 Закону України «Про оздоровлення та відпочинок дітей» передбачено розробку і затвердження державної програми оздоровлення та відпочинку дітей, яку на цей час в установленому порядку не затверджено.

Ураховуючи зазначене, питання оздоровлення та відпочинку дітей, у тому числі, шляхом закупівлі путівок у будь-яких закладах оздоровлення та відпочинку має вирішуватися комплексно із застосуванням єдиних підходів для створення рівних умов для всіх суб'єктів, які забезпечують оздоровлення та відпочинок дітей, шляхом затвердження відповідної державної програми та передбачення коштів для виконання її заходів за однією бюджетною програмою.

7. Пропозиції щодо розгляду законопроекту

Законопроект не підтримується.

**Заступник Міністра
фінансів України**

Роман ЄРМОЛИЧЕВ

«13» липня 2020 р.